
Elswout eindelijk weer „bewoond“

JAC. P. THIJSSSE MONTESSORI LYCEUM GEOPEND

AERDENHOUT. — Kennemerland telt vele grote buitens, die, zo ze spreken konden, zouden verhalen van gebeurtenissen, waarin vermaarde landgenoten in den loop der eeuwen een voorname rol hebben gespeeld. Veel van deze gebouwen zijn verdwenen. Die er over zijn, vervullen de Kennemerlanders echter nog steeds met een zekeren trots.

Eén er van, „Elswout“ is gedurende de laatste maanden weer in zijn ouden luister hersteld. Het zal nu onderdak bieden aan het Jac. P. Thijssse Montessori Lyceum.

Vele fantastische verhalen hebben over dit buiten de ronde gedaan. Dit was begrijpelijk, want waar treft men in ons land een zo groots opgezet gebouw aan, dat nooit gereed kwam, maar da slechts bestond uit vier buitenmuren en waarvan de ruiten van den fnaaien voorgevel getoojd waren met geschilderde gordijnen? Het buiten ligt op een groten afstand van den weg. Het was niet toegestaan door de poort de lange oprijlaan te betreden, zodat het begrijpelijk was, dat menigeen, die over de Elswoutlaan ging in de mening verkeerde met een „echt“ buiten te doen te hebben. Slechts een enkele ingewijde wist hoe het er bij stond. Dat dit aanleiding gaf tot allerlei verhalen laat zich denken. Het is niet bekend hoevelen meenden te weten hoe de situatie was en beweerden, dat er alleen maar een gestutte voorgevel stond.

Hoe is nu de werkelijke historie?

In de zeventiende eeuw liet Carel Molijn, de „twijndersgast“, die veel waagde en won en bovendien de weduwe van zijn vroegeren meester trouwde, ver buiten de wallen van Haarlem een buiten bouwen. Voordat het gereed kwam ging Molijn failliet en de Amsterdamse ijzermagnaat Gabriël Marselis liet Elswout voltooien. Er werden parken en tuinen aangelegd, die reeds spoedig grote vermaardheid genoten.

In 1806 verrees een nieuw huis in Empirestijl, bewoond door Willem Borski.

Ook dit zou echter verdwijnen, want, nog voordat de vorige eeuw ten einde was liet een latere Borski op dezelfde plaats een nieuw Elswout bouwen. Dit zou nog schoner worden dan het vorige, het zou een waar paleis worden in neo-rennaissance stijl. Voordat het gereed kwam overleed Borski echter en met hem stierf het geslacht uit. Sedertdien werd er niet meer gebouwd en Elswout, waar zovele malen grootse feesten waren gevierd bleef onafgebouwd, eenzaam en verlaten staan.

Het landgoed mocht niet meer betreden worden en de verhalen namen steeds toe.

De bezetter bouwde het af

Eerst gedurende den oorlog kwam er een verandering tot stand doordat de Duitsers het buiten lieten afbouwen en er hun intrek innamen. Geheimzinnig bleef het er echter, want geen recht geaarde Nederlander mocht het landgoed betreden. Het werd dan ook niet algemeen bekend, dat Elswout een radarstation, een stoorzender alsmede tientallen telefoonlijnen telde.

Van Zaterdag a.s. zal het bouw-

werk weer door landgenoten worden „bewoond“. Vanmiddag is in Elswout nl. het Jac. P. Thijssse Montessori Lyceum, onderdeel van het Kennemer Lyceum uit Overveen, officieel geopend. Er is hard gewerkt om het gebouw voor het geven van onderwijs gereed te maken. En al is het dan nog niet geheel gereed, Zaterdag hoopt de jeugd er toch te arriveren.

Het zal dan definitief uit zijn met de romantische verhalen en waar vroeger deftige karossen langs de paden reden, zal nu het geluid van fietsbellen klinken.

Trouw